

el nostre bon amic i redactor, En Josep Esquirol, n'ha adquirit una certa quantitat, vora mateix del camí de les Dunes i en el troç conegut per Pujada de les Coves. Veiam si totes aquestes compres seran el preludim per a la construcció d'una barriada de xalets, transformant aquells llocs en una gran colònia, que embelleiria en gran manera tota la contrada emporitana, ja desí bella a més ser-ho, i ens afermem en aquesta convicció, per quan, el bon amic Esquirol està disposat a la cesió de dits terrenys, ja sia per la construcció de xalets, o d'un hotel, donada la situació immillorable en que es troba la finca adquirida pel volgut company<sup>8</sup>.

L'activitat comercial d'Esquirol el va portar fora de l'Escala diverses vegades, com es pot observar en diferents notícies de la Costa Brava. En un en concret s'explica que va haver d'anar a l'estranger: "Per assumptes comercials ha sortit per a varies ciutats de França nostre bon amic i company de redacció"<sup>9</sup>. D'aquí que en la seva botiga hi hagués una alt ventall de productes de diferent naturalesa.

Moisès Broggi, el cèlebre cirurgià català que ens deixà a inicis d'any, va passar diverses estades a l'Escala de petit i d'adolescent. De petit, amb només 5 o 6 anys, sojornava a la casa de la seva tia Lola Broggi, que era veïna amb la casa Esquirol. Comenta d'ell que fou molt important per l'interès que sempre va mostrar per Empúries, amb qui anava tot sovint. De fet, tenien una relació estreta perquè tot sovint la Francisqueta, la muller d'Esquirol, el convidava a dinar amb ells. Recorda que li van gastar la broma de posar-li un burro dalt del balcó de casa seva, que segurament era dalt de la botiga i no sabia com treure'<sup>10</sup>.

Per tant, Josep Esquirol compaginava la seva vida regentant una botiga, juntament amb la seva muller, i realitzant fotografies, tant com a retratista, com a documentalista i artista. La seva activitat com a fotògraf, com hem vist anteriorment, no va ser estrictament la de donar testimoni d'uns personatges, uns fets i uns paisatges, sinó que va assolir un perfil artístic i documentalista com palesava la ressenya de *El Autonomista - El Suplemento Literario*. Ell mateix va contribuir a difondre la seva obra amb exposicions i amb les publicacions de les sèries *Caps d'Estudi*, *postals*, la il·lustració i edició de la *Guía Ilustrada de las ruinas de Ampurias y la costa brava catalana* amb Joan Ballesta "Calafat"<sup>11</sup>, anteriorment esmentada. A més, va publicar fotografies en diferents rotatius com ara el *Feminal*, *Vell i Nou*, *La Esquella de la Torratxa*<sup>12</sup>. Les temàtiques de les fotografies que va publicar anaven des d'escenes de treball a retrats, ballades de sardanes, els treballs i escenes de pesca, paisatges i els ja esmentats *Caps d'Estudi*<sup>13</sup>.

### LES EXCAVACIONS D'EMPÚRIES

El 23 de març 1908 van començar les excavacions al Jaciment d'Empúries per la Junta de Museus de Barcelona sota la direcció de Josep Puig i Cadafalch. Esquirol va mantenir una relació intensa amb aquest fenomen des de diverses vessants. Va ser testimoni de troballes sonades com l'estàtua del déu Asclepi (1909) o el mosaic del sacrifici d'Ifigènia. Malgrat que el seu interès no va anar més enllà de documentar els diferents treballs d'excavacions per fer-ne la màxima difusió, no va pretendre mai convertir-se en un investigador del Jaciment<sup>14</sup>. Tot i així, va mantenir una relació estreta amb aquest projecte com palesen els continus tractes que va mantenir amb la Junta Museus de Barcelona i, en particular, amb Puig i Cadafalch.

Efectivament, va posar imatge a textos de Puig i Cadafalch com ara "Les excavacions d'Empúries, estudi de la topografia" i "Els temples d'Empúries", recollits en els anuaris de l'IEC de

LA ESCALA. Carrer Enric Serra



En primer terme, la casa i botiga de Josep Esquirol, al carrer Enric Serra, abans carrer Major. / Foto: Josep Esquirol. AHE.

## GRAN TALLER FOTOGRÁFICO DE JOSÉ ESQUIROL LA ESCALA (Gerona)

Tengo el gusto de participar á Vd. que deseando atender á mi clientela, cada dia mas numerosa, he establecido un **TALLER FOTOGRÁFICO** en la calle de la Torre (cerca la muralla) dotando el local de buenas condiciones y el laboratorio de los productos químicos mas modernos, y de las mejores fábricas del extranjero. Todo lo cual me permite poder garantizar los retratos por su solidez como por su fiel reproducción de las personas ú objetos fotografiados.

José Esquirol

### PRECIOS

**VISITA:** Una docena, 6 pesetas.—Media docena 3'50 pesetas. Tres, 2'50 pesetas.

**VICTORIA:** Una docena, 6'50 pesetas.—Media docena, 4'50 pesetas.—Tres, 3 pesetas.

**ALBUM:** Una docena, 10 pesetas.—Media docena, 8 pesetas. Tres, 5 pesetas.

**Trabajos especiales á precios reducidos**

HABIERTO TODOS LOS DIAS

NOTA.—Venta de elegantes tarjetas postales de tipos y asuntos marítimos de La Escala, ruinas y antigüedades de Ampurias y otras varias á precios reducidos.

Tip. Principe de Viana, 28

Document cedit per Josep Ma. Cortal.